

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Ο τύπος καίγεται]

Ο συγγραφέας του βιβλίου *«Το Τέλος των εφημερίδων και το μέλλον της ενημέρωσης»* έχει το ίδιο μαράζι που πολλοί διατυπώνουν και στην Ελλάδα. Κυριαρχεί ένας **καταστροφικός εφησυχασμός** για ό,τι πάει στραβά, και φυσικά για την κρίση του Τύπου. «Ίσως είναι καιρός να πανικοβληθούμε» τιτλοφορεί το πρώτο του κεφάλαιο.

Σ' αυτήν την κρίση πολλοί επιχειρηματίες του Τύπου απαντούν με περιορισμό του κόστους. Φωναχτά στη Γαλλία, σιωπηρά στην Ελλάδα. Για τον Bernard Poulet ο περιορισμός του κόστους δεν αρκεί. Εξάλλου, στη Γαλλία το δοκίμασαν επί μακρόν: «Εδώ και πολλά χρόνια τα μέτρα εξοικονόμησης δαπανών και τα **σχέδια λιτότητας** διαδέχονται το ένα το άλλο», γράφει για τη Γαλλία. «Μαζικές απολύσεις έπληξαν πολλές εκατοντάδες μισθωτούς και ακόμη και η μεγαλύτερη γαλλική εφημερίδα, η "Quest France", αναγκάστηκε να αποφασίσει τον Σεπτέμβριο του 2008 την κατάργηση 125 θέσεων εργασίας. Η δρακόντεια μείωση των λειτουργικών εξόδων των εφημερίδων, η μείωση του αριθμού των σελίδων και του μεγέθους τους, το κλείσιμο γραφείων ανταποκριτών στο εξωτερικό, ο περιορισμός του χρόνου για την διεξαγωγή ερευνών κ.λπ. μειώνουν σίγουρα το συνολικό κόστος, χωρίς ωστόσο να εξασφαλίζουν κερδοφόρους ισολογισμούς. Ακόμη, τα ένθετα (μόδα, αυτοκίνητα, ρολόγια) πολλαπλασιάζονται, για να «τσιμπήσουν» οι διαφημιστές, και εκτινάσσεται στα ύψη ο πληθωρισμός των «πρόσθετων προϊόντων» (βιβλία, CD, DVD, στυλό, ηλεκτρονικές συσκευές, καφετιέρες κ.λπ.), ενέργειες που μετατρέπουν την εφημερίδα σε δωρεάν ένθετο εμπορικής προσφοράς και δεν είναι παρά προσωρινές λύσεις ανάγκης».

Αυτή είναι και η κατάσταση στον ελληνικό τύπο. Οι εκδότες συρρικνώνουν το έτσι κι αλλιώς χαμηλό κόστος των δημοσιογραφικών τμημάτων, επενδύοντας όλο και περισσότερο στις προσφορές και τα δώρα, τα οποία υποτίθεται ότι συνοδεύουν τις εφημερίδες. Ξεχνούν ότι το βασικό προϊόν τους είναι η σκέψη, το μεράκι και οι γνώσεις των ανθρώπων που ερευνούν και γράφουν. Στην προσπάθεια, όμως, να συμπίεσουν το κόστος, προσπαθούν με τους ίδιους ανθρώπους να παράγουν περισσότερα προϊόντα, ενώ στην ουσία παράγουν μόνο περισσότερο τυπωμένο χαρτί δίχως σκέψη. Οι περισσότερες ώρες δουλειάς των δημοσιογράφων παράγουν περισσότερες λέξεις με λιγότερη σκέψη. Οι αναγνώστες από την πλευρά τους δεν πληρώνουν για να αγοράσουν λέξεις. Άλλωστε, βρίσκουν άφθονες και δωρεάν στο διαδίκτυο. Θα αγόραζαν ένα έντυπο, αν μπορούσε να τους προσφέρει μια υπηρεσία. Θα ήταν ικανοποιημένοι, αν μια

εφημερίδα γινόταν πλοηγός στη θάλασσα των πληροφοριών που τους περιβάλλει και μπορούσε να βάλει τάξη στο χάος,

Επομένως, για να έχει μέλλον ο τύπος, δεν αρκεί να μεταμορφωθεί σε ηλεκτρονικό. Δε φτάνει να μπει στο διαδίκτυο. Πρέπει να καταφέρει να συμπυκνώνει καθημερινά την **πραγματικότητα** σε θεωρία, να δίνει νόημα στις αμέτρητες πληροφορίες που καθημερινά λαμβάνουμε από εκατοντάδες Μέσα. Βέβαια, δεν είναι εύκολο. Απεναντίας, θέλει διαρκή παραγωγή σκέψης και **νέων ιδεών**, επένδυση στους ανθρώπους, δηλαδή στην εκπαίδευση και στην επανεκπαίδευσή τους. Δεν μπορεί, για παράδειγμα, ένας δημοσιογράφος να διαβάζει λιγότερο από τους αναγνώστες του. Κυρίως, όμως, απαιτείται αλλαγή θεώρησης της ίδιας της βιομηχανίας του τύπου. Μπορεί να το κάνει;

Ο Bernard Poulet μεταφέρει στο βιβλίο του τα λόγια του Αμερικανού εκδότη Dean Singleton: «Στο μέλλον δεν θα υπάρχουν παρά δύο κατηγορίες εφημερίδων. Οι επιζήσασες και οι νεκρές». Οι πρώτες, ακόμη και αν δε θα μοιάζουν με τις εφημερίδες που σήμερα ξέρουμε, θα είναι **χρήσιμες**, επειδή δε θα προσθέτουν θόρυβο στον πολύ θόρυβο της πληροφορίας που καθημερινά μας βομβαρδίζει. Θα προσφέρουν μία βασική υπηρεσία, δηλαδή θα μειώνουν τον θόρυβο της υπερπληροφόρησης. Έτσι, θα ταχτοποιούν το χάος που δημιουργεί η πληροφορική μας κοινωνία.

Π. Μανδραβέλης, από την ιστοσελίδα του εβδ. περιοδικού *Lifo*, 19.11.2009 (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80 - 100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Πώς τεκμηριώνεται η άποψη του αρθρογράφου ότι «για να έχει μέλλον ο τύπος, δεν αρκεί να μεταμορφωθεί σε ηλεκτρονικό»; (60 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία (επαγωγική ή παραγωγική) που ακολουθεί ο αρθρογράφος στη δεύτερη παράγραφο (Σ' αυτήν... ανάγκης») του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

- Γ1.** Να συντάξετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: καταστροφικός εφησυχασμός, σχέδια λιτότητας, πραγματικότητα, νέων ιδεών, χρήσιμες.** (Μπορείτε να διαφοροποιήσετε τους γραμματικούς τύπους ως προς την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κλπ.).

(μονάδες 10)

- Γ2.** Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω φράσεις ή προτάσεις του κειμένου είναι όροι του ειδικού/επιστημονικού λεξιλογίου. (Τρεις φράσεις ή προτάσεις περισσεύουν).

1. «περιορισμό του κόστους»
2. «μέτρα εξοικονόμησης δαπανών»
3. «δρακόντεια μείωση των λειτουργικών εξόδων»
4. «κερδοφόρους ισολογισμούς»
5. «δωρεάν στο διαδίκτυο»
6. «αλλαγή θεώρησης»
7. «δύο κατηγορίες εφημερίδων»
8. «ταχτοποιούν το χάος»

(μονάδες 5)